

Zoeklicht video intro gevorderden: Literatuur zoeken en onderzoek

Bij onderzoek doen denk je misschien niet meteen aan het zoeken naar vakliteratuur. Toch is vakliteratuur heel belangrijk voor ieder onderzoek, bijvoorbeeld het zoeken naar boeken of tijdschriftartikelen. In dit filmpje laat ik je zien op welke momenten in je onderzoek je op zoek gaat naar literatuur en waarom je dat eigenlijk doet.

Misschien heb je de neiging om meteen aan de slag te gaan met bijvoorbeeld interviews, enquêtes of experimenten. Dat is niet handig. Juist de fase daarvoor, de startfase, is erg belangrijk. Je bepaalt eerst wat je precies gaat onderzoeken en je maakt een plan over hoe je dat gaat doen. Literatuur zoeken is altijd onderdeel van die startfase. De uitvoering van je onderzoek komt daarna.

Het zoeken naar literatuur begint al direct bij het verkennen van een onderwerp dat je interessant vindt. De gevonden literatuur helpt je bij het afbakenen van je onderwerp en het bedenken van je voorlopige onderzoeksvragen. Door je goed te verdiepen in de theorie, weet je welke vragen je zelf moet stellen tijdens je onderzoek.

In een tweede ronde ga je diepgaander op zoek naar literatuur en schrijf je een kritisch literatuuroverzicht, ook wel *theoretisch kader* genoemd.

In het theoretisch kader laat je zien welk relevant onderzoek er al is gedaan. Je wilt immers voorkomen dat je opnieuw het wiel uitvindt. Daarbij kijk je naar de waarde van die onderzoeken voor jouw onderzoek: Wat is er precies onderzocht, hebben ze dezelfde uitkomsten of spreken ze elkaar tegen en zijn de gebruikte onderzoeksmethoden misschien ook geschikt voor jouw onderzoek?

In je theoretisch kader beschrijf je ook wat de gebruikte *concepten* oftewel *kernbegrippen* zijn. Wanneer je onderzoek gaat over het verband tussen een verbetering in de retourservice en klanttevredenheid dan zijn retourservice en klanttevredenheid voorbeelden van concepten.

Met een simpele definitie ben je er vaak niet. Door te zoeken kom je er bijvoorbeeld achter dat klanttevredenheid wordt bepaald door een aantal factoren: prijs, kwaliteit, service, etc. Dit zijn *deelconcepten*.

Mogelijke samenhang kun je schematisch laten zien, het onderzoekbaar en meetbaar maken is een stap daarna.

Door de theorie goed te onderzoeken zorg je ervoor dat je geen essentiële concepten en variabelen mist. Na deze tweede zoekfase is de kans groot dat je je probleemstelling en onderzoeksvragen nog verder zult aanscherpen.

Literatuur zoeken is dus altijd onderdeel van de startfase. Daarnaast kan het ook onderdeel zijn van de uitvoeringsfase, je eigenlijke onderzoek. Literatuuronderzoek wordt soms ook als onderzoeksmethode op zichzelf gebruikt tijdens de uitvoeringsfase. Je combineert, analyseert en vergelijkt hierbij bestaande literatuur.

Aan het einde van je onderzoek koppel je altijd je onderzoeksresultaten terug naar de bestaande literatuur. Daarbij zal het vaak nodig zijn om ook tijdens uitvoering en analyse te blijven zoeken naar literatuur.

Als je onderzoek doet, ga niet zo maar aan de slag maar besteed ruim de tijd aan de startfase. Krijg eerst helder wat je precies gaat onderzoeken en hoe het een aanvulling is op bestaand onderzoek. En weet ook dat literatuur zoeken daarbij onmisbaar is.